

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za ¼ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 15. vel. serpana 1890.

List 33.

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

O veri sploh.

12.

„Previdnost božja je vero in človeško družbo tako čudovito sternala, da je državna sreča neobhodno navezana na spolnovanje božjih postav. Dolžnost podložnosti in pokorščine, ktera rodi otroke božje, rodi tudi zveste podložnike, in ista razberzdana mišljija, ktera plodi neverne učnije, omaja tudi stebre prestolov in oblasti gosposke.“*)

Res, kdor počnè prederzno dvomiti nad resnico, pravico in modrostjo Božjo, bo berž na dvombo stavil in tajil pravo vladarjev, gosposke in dolžnosti podložnih, ter ljud šuntal k puntu, kar prejasno priča tisti prenesrečni punt, kteri je po tacih prederznih presojah prihrumel na Francoskem k koncu preteklega stoletja.

13.

Terdna podloga državam je le vera, ktera učí: „Ni oblasti od drugod, kakor od Boga. Kdor se tedaj oblasti ustavlja, se ustavlja Božji volji. Zatoraj morate podložni biti, ne samo zavolj strahovanja, ampak zavolj vesti.“ (Rim. 13, 1. 2. 5.) „Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega.“ (Mat. 22. 12.) „Bodite tedaj podložni vsaki človeški oblasti zavoljo Boga, bodi si kralju, kakor najvišjemu, ali vojvodam, kakor od njega poslanim v maščevanje nad hudobniki, dobrim pa v pohvaljenje, kajti to je volja božja.“ (Peter 2, 13. 14.) „Poslušajte tedaj kralji in razumejte; učite se sodniki vse zemlje; Vaša oblast je od Gospoda in Vaša moč od

Višega, kteri bode Vaša dela preiskoval in Vaše misli pregledoval.“ (Modr. 6, 2. 4.) „Gospodje vedite, da imate tudi Vi Gospoda v nebesih.“ (Kol. 4, 1.)

Po tacih naukih sv. vere že je vest zavetje in varhinja občene blagosti.

14.

Vera je duša držav. Ako se država ne stavi na vero, je podobna gradu v zraku. Strastni viharji jo majajo, dokler se ne zruši.

Omnia religione moventur. (Cic. 5. in Verrum.)

15.

Nobena država ne more obstati brez pokorščine do postav. Take pokorščine pa vé le vera podložne prepričati. „Modrijani morebiti omišljujó dobre postave, pa kaj, da ni moči v njih, ker so človeške in pogrešajo višjega poroštva, namreč božjega. Nikdo jih ne veruje in ne vboga, ker se slušalec ceni ravnopravnega z zapovednikom,“ piše cerkveni očak Laktancij. *) Le Bog vdahne človeškim postavam moč, ker nam vелеva gosposki pokornim biti.

16.

Celó praznoverstvo je državi manj škodljivo, ko nevéra. To priča sam Voltér, ker se resnica včasih tudi nevercem zmuzne, rekoč: „Ako nimajo ljudje pravih misli o Bogu, si z napénimi pomagajo, kakor si mi v slabih časih s papirja delamo denar, ako ni cvenka. Pogan se ogiblje hudodelstva, ker se boji, da ga nebi njegovi laži-

*) Nihil ponderis habent illa praecepta, quia sunt humana, et autoritate maiori, id est divina, illa carent. Nemo igitur credit, quia tam se hominem putat esse, qui audit, quam est ille, qui praecipit. (De fals. saepint. l. 3. n. 27.)

*) Les actes de l'Assemblée du clergé de 1765.

bogovje kaznovali; azijanskega Malabarca plaši kazen njegove pogode. Kjerkoli ima družba na terdnih nogah stati, je vere treba. Postava odvrta očitna hudodelstva, vera tudi skrivna.“

17.

Vera je najmočnejša uzda, da se omahljivo ljudstvo oberzda in zderžuje v dostojni podločnosti do vladarja; nevéra pa zbuja upore, ker vse vladarje čerini za trinoge. Resnico teh besed že priznavajo največi državniki starodavnih časov. „Pravega Boga ne priznavati, je za državo najnevarnejša kuga. Kdor vero zatira, podkoplje temelj človeške družbe,“ piše Platon*).

18.

„Ugovarjati, da v veri ni brambe, ker ne obrani vsekdar, se pravi terditi, da tudi v državnih postavah ni brambe.“***) Vračitvo ni zato slabo, ker vselej ne ozdravi. Da nekokrat ne zvrtači, utegne kjé drugje vzrok tičati, ne v njem.

19.

Rimljanom, kaj skerbniim državnikom, je vera, ée tudi same gerde vrtaže, vendar nad vse veliko veljala.***) Imeli so jo za terdno skalo, na kateri se ima zidati vlada. „Naša država,“ piše Val. Mase (lib. I c. 1 de relig.), tirja vselej, da se veri vse uklanja, tudi žezlo veličanstva.“ In najbistrejši duh te države (M. Tullius Cicero, de legib.), piše, da naj učijo ljudstvo, da bogovi so gospodarji in vladarji sveta; da le od njihove moči in dobrote ves vspeh in blagor zavisi; da so največi dobrotniki človeškega rodú; da vsakega do jedra poznajo in na tanko vejo, kar misli, želi, počenja; kak vero ceni in se po njej ravna in da slednjemu plačuje po njegovem djanju in ravnanju... Kako blizo resnici je bil ta slavni mož! Naj bi bil vedel, da namesto „bogov“ je le „en Bog“, pa bi bil na pravi podlagi.

(Dalje nasl.)

*) Veri dei ignoratio est summa omnium rerum publicarum pestis. Itaque omnis humanae societatis fundamentum convellit, qui religionem convellit. (Plato lib. X. de leg.)

**) Montesquieu.

***) In ultimis religio publica privatas affectibus antecellebat. (Florus lib. I. rer. rom.)

Omnia namque post religionem ponenda semper nostra civitas duxit, etiam in quibus summae maiestatis conspici decus voluit. (Val. Max. lib. I. c. 1. de relig.)

Sit hoc a principio persuasum civibus, dominos esse omnium rerum et moderatores deos, eadem que gerantur eorum geri vi, ditione et numine; eos denique optime de genere humano mereri, et qualis quisque sit, quid agat, quid in se admittat, qua mente, qua pietate colat religionem intueri, piorum et impiorum habere rationem. Tullius de Legib.)

Marijino svetišče na Tersatu.

(Dalje.)

4. Romanja v sveto deželo.

Prestaro izročilo pripoveduje, da je bila Marijina hiša v veliki časti pri vseh, ki so verovali, da se je v nji Bog ponižal do hlapca, in je ko Sin človekov v nji prebival. Precej prvi kristjani so vrelí od vseh krajev v Nazaret, da vidijo in počasté poslopje, posvečeno z življenjem najsvetejše Družine. Ko so rimski cesarji nehali preganjati kristjane, podajali so se na pot ne le priprosti verniki, tudi plemenitaši, knezi, vladarji in drugi sveti možje so romali v svete kraje. Pervo imenujemo pobožno cesarico Heleno*), ki je počastila mesta, ktera je Sin Božji posvetil s svojo pričujočnostjo, s svojim poniževanjem in odrešilnim delovanjem. Prišla je tudi v Nazaret. Ko je našla tankaj hišo, v kateri je angelj pozdravil Marijo, postavila je na tistem kraju lép tempelj*), in na pročelje mu dejala napis: To je kraj, na katerem je bil položen układ človeškega zveličanja**). Mesca avgusta l. 385 napoti se v Palestino največi s. cerkve učitelj, tedanjega časa čudoviti veleum, s. Jeronim, ko je bil vredil s. pismo in se odločil Rim zapustiti. Jeseni istega leta gre za njim sveta vdova Pavla, najbogatiša in najplemenitiša*) Rimljanka, učenka s. Jeronima, mati siromakov, ktere spokornosti, poterpežljivosti, stanovitnosti imenovani cerkveni oče prehvaliti ne more**). Seboj je vzela svojo tretjo hčer Evstohijo, ki jo Cerkev svéto časti. Pobožna mati, kakor je navadno, je imela tudi sveto hčer. Obiskali so vse svete kraje, katerih spomin je drag vsakemu kristjanu. Pavla je zidala 4 samostane: enega za možke, tri za ženske, v katerih se je gojilo bogoljubno življenje. Pavla je umerla l. 404; njeno truplo so nosili prvi škofje Palestine, ter jo pokopali v Betlehemu, blizu jasli Gospodovih. S. Jeronim je videl še dve veliki cerkvi v Nazaretu: eno nad mestom, kjer je angelj Devico pozdravil, drugo nad mestom, kjer je bil Kristus vzrejevan, zato je imenuje vzrednico Gospodovo*). Častni Beda piše, da so sveta mesta v oblasti Saracenov (okoli l. 700), da pa vendar pobožnih potnikov iz vseh krajev Evrope tjakaj roma, in da obiskujejo tudi cerkev Marijinega pozdravljenja*). Potopis s. Vilibalda, škofa Hrastoviškega (Eichstädt), pripoveduje (l. 755), da so šli ti romarji v molitvi na kraj, kjer je angelj pozdravil Devico, in da morajo kristjani cerkev reševati z denarjem in darili, ker jim jo Saraceni otevajo**). Odkar so imeli neverniki v rokah svete kraje, bilo je romarjem silno težavno in nevarno hoditi v sveto deželo, ker mohamedani niso

*) Spondan: Annal. ad a. Ch. 1291.

*) Niceph. S. Helena ... pervenit Nazareth, et salutationis angelicae domo reperta. Dei genetricis super illud permoenum templum excitavit, omni deinceps tempore mira christiani populi eo quotidie ventitantis devotione celebratum. — **) ib. Haec est ara, in qua primo jactum est humanae salutis fundamentum.

*) Rodoslovje ji pletó nekteri po moški strani od Agamemnona, po materini od Scipijonov in Grahov. (Pascon. Triumph. 11.) — **) Si ... omnes artus humana voce resonarent, nihil dignum sanctae et venerabilis Paulae virtutibus dicerem. Ep. ad Evst. 8.

*) Nazarethi (domum nutriculam Domini).

*) Habet Nazareth ecclesiam in loco, quo angelus ad beatam Virginem evangelizaturus intravit; sed et aliam, ubi Dominus est nutritus. (De locisp.) — **) Thesaur. Monument. H. Canis. 11.

radi gledali „kerščanskih pesov“, kakor so jih psovali. V 10. stoletju se napravi v Palestino 50 Normanov, dobro oboroženih; pa ker niso bili voljni prenašati zaničevanja krivovercev, udarili so po njih, pa se vernili. V tem času je bil ustanovljen red vitezev s. Katarine z gore Sinajske, ki si je dal nalogo, da varuje božjopotnike in romarje svetodeželske. Na koncu rečenega stoletja so Palestino vzeli Turki, ki so bili grozovitiši od prejšnjih Saracenov. Glas o njihovih krivicah in nasilstvih je prišel v Evropo, ter osupnil in pretresel vse kristjane tako, da so se zbirali na vojsko zoper kervoloke nevernike: to so bile križarske vojske, navdušeno začete, ali mlačno končane. Bogomir Lotrinški, verhovni velitelj vojske francoske, je pobožno obiskal sveti kraj Marijin v Nazaretu (ok. l. 1100) in ga bogato olepšal z dragocenimi darili*). Največe češčenje je hiši Božji skazoval slavni in hrabri kraljevič normanski. Tankred, tako s sijajnimi darovi kakor s častmi.**)

Jakob Vitrijak, kardinal in patrijarh jeruzalemski, pravi v popisu svete dežele, da je večkrat s. mašo opravljal v hiši, v kateri je bila pozdravljena Mati Božja**). To je moralo biti pred sredo 13. stoletja, ker je ta dostojanstvenik umrl l. 1244. Gerški duhovnik Janez Phoka, obiskavši Nazaret l. 1185, pravi med drugim: „Jožefova hiša“ je bila pozneje prav lepa cerkev. Na levi strani oltarja ima jamo. Stopiš li nekaj stopnic dol, vidiš staro hišo Jožefovo, v kateri je angelj Devici veselje oznanil***).

Leta (1213) 1219 potuje v Sveto deželo s. Frančišek Asiški, ustanovitelj treh redov, čudež ponižnosti, bogovernosti, ubožnosti, — nekaj, da si poviša čustva pobožnosti, nekaj, da poskusi gorečnost tudi v teh krajih, namreč spreobračati grešnike in nevernike, in če treba tudi kri preliti za nauk križanega Gospoda. Ni se bal vladarja Saracenov, ki je zapovedal zlatak plačati onemu, ki prinese kristjanovo glavo. Postavijo ga pred glavarja; Frančišek pa govori tako neustrašeno o Bogu, enem in trojnem, da je knez rad poslušal, in še spodbujal ga je, naj le govori, ker ga to kratkočasi****). Mož Božji sprevidi, da so vse besede in vsi nauki pri tem ljudstvu zastoj, vernil se je v zemlje kerščanske. Bog ga je prihranil za večje stvari: poveličevati Boga ne z mučenstvom mesa, ampak z žertvo duha, t. j. da na telesu in na duhu kaže podobo Križanega. Preden je otresel prah nevernih tal — pripoveduje Toma Celan in stari redovni letopis — je obhodil svete kraje v Jeruzalemu, Betlehemu, svojega Odrešenika zadnje počivališče. Naposled je prišel tudi v Nazaret, da počasti hišo, v kateri se je včlovečila Beseda nebeškega Očeta, kjer je večni Bog postal časn, neumerljivi pa smertni. Tu je sveti oče pokleknil na kolena, in s preobilnimi solzami ljubezni in ginjenja jel je močiti presrečna tla, po katerih sta hodila Jezus

*) Paulus Aemilius l. 4. — **) Tancredus, genere Normanus, is cujus egregia virtus sacro bello enituerat. Galilaeae praepositus. Nazarenam ecclesiam ingentibus donis coluit, et eam deinde non magis opulenta quam loci sanctitatis metropolim fecit. (Vilh. archiep. Tyr. l. 5). — **) Jak. Vitr. Descript. Terrae sanctae.

***) Per os in speluncam ingressus, paucos admodum gradus descendis, tum antiquam illam Josephi aedem oculis lustras, in qua regressae a fonte Virgini archangelus fausta annuntiauit. (Bollandistae. May. t. II.)

****) Več o tem je najti pri s. Bonaventuri in Vadingu l. 1219.

in Marija. — V 13. stoletju so morale kerščanske vojske zapuščati s. zemljo, ker so bile zgrešile prvotni namen. S. Frančišek je slutil in vedel, da „kristjani“ ss. krajev ne bodo mogli obdržati, tudi jih ne spodobno in častno varovati. Pri odhodu je zapustil 12 svojih tovarišev, prav toliko siromakov, brez orožja in denarja, ki naj stražijo svetinje kerščanske vere. Tako je vstanovil kraljestvo, močnejše od Bogomirovega. To so bili križarji, kakor jih je Bog obudil, a ne kakor jih je pošiljala grešna vest in bojevitost in častiželjni napuh iz Evrope. Ob smerti svoji je zvedel sveti Asižan veselo novice, da so se mu učenci naselili, in to stalno, na dveh krajih: v Ptolemajidi in Jeruzalemu. Ali divjota nevercev, ki so posebni ljubljenci vladarja tane, pripravljala jim je grozne trenutke smertnega strahu in kervavega kersta.

Hvarezmovci prideró l. 1244 v Jeruzalem. Kristjani so bežali v cerkev božjega groba: menihi, redovnice, otroci, ženske, stari, onemogli in bolni. Sovražniki so posekali vse. Isto grozodelstvo se je zgodilo v Ptolemajidi l. 1291. Predstoječega leta je padlo kerščansko kraljestvo v Palestini, vse škofije, vsi samostani. Zdelo se je, kakor da se imajo vse kerščanske sledi, vsi sveti spomini na Sinu Božjega izbrisati korenito, oprati s kerščansko kervjo. No, Bog dopušča hudo, da nastane kaj boljšega. Hudobnost človeška ne more preprečiti Božjih namér, in če grozovitež ubije oznanjevalca besede Božje, nje same ne more ubiti: prelita kri njegove resnice še z večji močjo razglasuje. Na spraznjena mesta pomorjenih sinov s. Frančiška stopali so drugi, da predobivajo sveto zemljo, da branijo svete kraje, da varujejo svetinje — ne z mečem in smodnikom, pač pa z orožjem molitve in pokore in s ceno svojega življenja. To pričajo leta 1368, 1537, 1547. Od l. 1768 do l. 1856 je 449 mašnikov iz reda s. Frančiška dalo življenje za brambo ss. mést.

V času s. Frančiška je bil vstanovljen red templjarjev ali templjevskih vitezev in red s. Janeza Jeruzalemskega. Udje zavezali so se z obljubo, da bodo svetodeželske božjopotnike varovali, branili in sprejemali. Njih delovanje je bilo tako vspešno, njih hrabrost in ljubezen tolika, da so mogli verni potniki brez skerbi obiskavati svetišča v Jeruzalemu, Betlehemu, Nazaretu*). Ob koncu križarskih vojskó roma l. 1245 (1252) tudi s. Ljudovik, kralj francoski, v Nazaret, vzgojišče Kristusovo, sveto hišo Marijino počastit. Ko zagleda hišo preblazene Device, skoči s konja, poklekne na kolena, in pobožno počasti sveto hišo in presveto Devico. Na to hodi peš dalje. Bil je dan pred praznikom Marijinega oznanjenja. Ta dan se je kralj oblekel v raševino in postil se ob kruhu in vodi. Na sam praznik je bil kralj obhajan; ves ginjen je pretil obilno solzá, in opravljala se je služba božja tako sijajno, da take Nazaret še ni videl, odkar se je beseda vtelesila.

Neprestane vojske med Gelfi in Gibelini na Talijanskem, vedni prepiri med kraljem angleškim in francoskim in aragonskim, splošnje zmešnjave so bile krive, da so kristjani v némar puščali sveto deželo, nazadnje jo čisto pozabili. Ob koncu 13. sto-

*) Paul. Aem. l. 5.

letja je zgrudila se vsa pod kruti jarem nevernikov. Svetišča obiskavati je bilo romarjem naravnost prepovedano, čisto nemogoče. Ker je Nazaret v sredini s. zemlje, bilo je to svetišče najbolj daleč in v največji nevarnosti oskrunjevanja. Bog, katerega vsa dela se čudeži, in kteremu ni nič nemogočega, prestavil je na skrivnostni in čudoviti način sveto hišo svoje preljubljene hčere in neomadežane Matere svojega Sina na spodobniši kraj, kar se je zgodilo v letu Gospodovem 1291.

(Dalje nastl.)

Neka delavska družba v Siriji.

(Dalje.)

Misijoni P. Fioroviča so čedalje več novincev privabljali. Že drugo leto po vstanovitvi bilo je nad tisoč družabnikov in od tedaj narašča število nepretergano. Vendar mnogo teh revežev že čez nekaj mesecev zapusti Bejrut in se verne nazaj v svoje gorske vasi, ali pa si gre drugam iskat sreče. Toda drugi pridejo na njihovo mesto, tako da je pri vsacih eksercicijah približno isto število poslušavcev in se vsakikrat kaže isti obilni sad.

Častitljivi pater Gantrelet, nekdanj superijor sirskega misijona, primerjal je v šali to delavsko družbo z delavnico delavca, ki cini posodo. Le-tá izpostavi nekaj čistih, svetlih posod, da bi si privabil kupcev, ki prinašajo neprenehoma staro kuhinjsko posodo. Delavec jo popravi, osnaži in proti dobremu plačilu nazaj dá, in nikoli mu ne zmanjka dela.

Ne bode se nam zamerilo, da ponavljamo tú primér, nad katerim smo se v Bejrutu véasi zelo smejali. Gotovo je, da je opravilo, s katerim se pečamo nekaj stalen misijon.

Sam Bog vé, pristavlja pater Fiorovič, kolika množica ljudi se je spreobrnila v 25 letih, odkar se te eksercicije redno opravljajo z Njegovo pomočjo.

V začetku si je goreči vodja sam priderževal pridigovanje. Kasneje pa so ga podpirali najboljši misijonarji, ki arabsko govoré. Vendar tega še zdaj nobenemu ne prepusti, da bi razložil predpogoje dobre spovedi. To pa zná dobri pater tudi tako, da se po celi Siriji o tem govori.

* * *

Ako bi se ne bali biti neskromni, skušali bi tu nekoliko razložiti način, kako pridiga pater Fiorovič. Način je v resnici čudovit in skoro bi rekli, da ima pater nekaj poseben jezik, ki pa kar se tiče pravilnosti marsikaj pogreša. Ker smo to neprijetno resnico koj tu povedali, dovolil nam bode pater, da povemo tudi nekaj bolj smešnega.

Prišel je namreč že očitno govoriti arabsko, ko še dvesto besedi tega z izrazi zelo bogatega jezika ni znal. Sam nam je pripovedoval, da je v začetku postavil izverstnega katoličana Nikolaja Comaty-ja za prižnico, ki mu je na skrivnem povedal potrebno besedo ali del stavka. Toda ta naprava je bila pomanjkljiva, ker tolmač dostikrat ni bil navzoč. Nekdanj je propovedoval o Janezu Kerstniku, ko tolmača ni bilo zraven. Tu je zmanjkalo p. Fioroviču besede za obglavljenje. Kaj storiti? Ne da bi prišel v zadrego, nadomestil je besedo s tem, da je z roko na vratu posnemal odrezavanje glave. Razumeli so ga vsi in poslušavci se niti nasmehnil niso.

Delavci razumejo samo navadno arabščino in P. Fiorovič tudi nič drugzega ne. V pridiganji je čisto naraven obraz in vse kretanje polno izraza in v vsem obnašanji je takorekoč slikarsk. Nič ni bolj priprostega in poljudnega, kakor njegove pridige. Razun tega razume k svojim ljudem govoriti tudi najginljivejši in najbolj prepričavno besedo, namreč, besedo, jezik serca.

Eden naših misijonarjev, ki izverstno govori arabsko, imel je pridigo. Bila je v resnici krasna in ginljiva. Po propovedi se je hotel nekdo prepričati, kak vtis je naredila na pričujoče in je dejal nekemu delavcu: „Slišal si lepo pridigo, kaj ne?“ — „O res, toda bilo je v „nabu“ (pismeno arabsko, pri nas bi rekli: „mladoslovensko“ ali „hrovaško“) in jaz nisem skoraj ničesar razumel.“ — „Ali dobro razumeš patra Fioroviča?“ — „Prav dobro.“ — „Ali dobro pridiga?“ — „Najboljše od vseh.“ — „Zakaj boljši kot drugi?“ — „Ker P. Fiorovič nas ljubi!“

Tako spričevanje ima kaj veljave... Fiorovič ljubi priserčno te uboge ljudi, katere navadno imenuje svoje otroke.

Pa tudi oni mu vračajo ljubezen, katero gojfi do njih. Rad prenaša stroge, in včasih prenagljene opomine, ali javno grajo.

Skoro bi bil pozabil povedati, da se naš vodja poslužuje pri teh verskih vajah velikih podob s transparenti, na katerih so vpodobljene posamezne — zlasti strah in grozo vzbujajoče resnice naše sv. vere. Vsak večer se med eksercicijami obesite v cerkvi dve taki sliki, ki ste pokrite z zagrinjali. Ob določenem času se razsvetlijo transparenti, zastor pade in pridigar razloži pomen slike. Zraven pripoveduje ganljive dogodbe, in množica je ginjena do solzá.....

„Neverjetno je,“ pravi pater Fiorovič, kolik vtis napravijo te podobe na duše teh priprostih ljudi. Mnogi so prišli naslednji dan vsi preplašeni in spremenjeni k meni in zagotovili so me, da niso mogli celo noč spat. Vedno so jim bile pred očmi strašne podobe. Še le potem so dobili zopet nazaj serčni mir, ko sem jih spovedal.

Tu nam bodi dovoljeno pripomniti, da se je mnogo svetih misijonarjev, tako na primer Peter Klaver, p. Maunoiré in sv. Alfons Liguori, z dobrim vspehom posluževalo jednacih in podobnih slik.

* * *

Delavska kongregacija v Bejrut-u je mnogo k temu pripomogla, da se je razširila pobožnost do sv. krajev na Jutrovem. Dasiravno so namreč sirske kristijani tako rekoč pred vrati sv. dežele, vendar so pa le poredkoma tje kaj romali. P. Fiorovič pa je to predrugačil, ker je obiskal vsako leto s petdeseterimi ali šestdeseterimi možmi najimenitnejše kraje svete dežele.

Pisavec teh verstic je imel srečo, da je spremeljal l. 1887 to karavano. Toda bilo bi mu nemogoče popisati pobožnost, katere je bil priča.

Precej ko so romarji prišli v sv. mesto, zaperli so se v „Kazi novi“ pri patrih frančiškanih za 48 ur. Molčanje je bilo strogo zapovedano. Naši orijentalci so vselej nepretergoma zbrani v duhu, dokler ne sprejmejo skupnega sv. obhajila na Božjem grobu. Potem pa je še-le moči videti njihovo pobožnost. Kaj tacega je nepopisljivo!

V 18 dneh — toliko časa terpi namreč romanje — obiščejo romarji vse svete kraje v Jeruzalemu in okolici. Zatem pa se podajo v Betlehem. Velika večina njih prejme vsak dan z največjo vérnostjo in pobožnostjo sv. obhajilo.

Zlasti pa je ganljivo videti te verle delavce, kako gredó v redu po dva in dva, na glas pojoč litanije Matere Božje, ali pa moleč sv. rožni venec, vse v arabskem jeziku, kajti ta jezik se govori v sveti deželi.

Z velikim veseljem sprejeli so bejrutsko karavano Betlehemci. Moški, ženske, otroci so se gnjetli po ulici in so nas pozdravljali. „To je kongregacija, to je pater Fiorovič!“ klicali so.

In bil je v resnici pater Fiorovič, ki je jahajoč na konju ponosno vodil svojih 60 mož.

V zadnjem času, seveda, so vse to prekosila velika francoska romanja. Vendar tako dobrega spomina pobožnosti niso za saboj pustila, kakor ponižna romanja patra Fioroviča in bejrutskih delavcev.

(Konec nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Dobu so 29. julija prav slovesno sprejeli novega čast. gosp. župnika Jan. Gerčar-ja, kterege so v nedeljo potem, 3. avg., preč. gosp. stoljni prošt dr. Leonard Klofutar z ginljivim govorom v cerkvi predstavili in vmestili.

Bog blagoslovi verlega novega pastirja in dobre njegove ovčice!

Iz Amerike. Faribault, Rice Co. Minn. U. S. N. A., 30. jul. Prečastiti gospod! Kaj ne, da Kranjci smo pa res zaspanci, da se toliko časa ne oglasimo. No, saj veste, kako gre dijakom, zlasti na počitnicah. Jaz sem danes ravno sam doma, toraj sem se tukaj na vse zgodaj spravil, da Vam narišem nekaj verstic.

Naj pričnem s „tiho nedeljo,“ ali bolje s soboto pred tiho nedeljo. Takrat namreč so nam podelili v. č. g. nadškof Irland v kapeli sv. Tomaža blagoslove, in sicer jednemu mašništvu, 5terim subdijakonatom, med temi sta bila gg. Fr. B—c in Fr. K—l. 4rim štiri manjše blagoslove, 3 tonzure, med temi sem bil tudi jaz. Tisti, ki so bili dobili subdijakonatom, pričakujejo odrešenja iz dijaškega življenja, kar se bode najberž tudi zgodilo, vsaj pred Božičem. G. K—lu je č. g. general-vikar Duluške škofije, v. č. g. Jož. Buh, pisal še med šolskim letom, v. č. g. škof Mk-Golrick 25. junija v semenišče, ter ga potem saboj vzame v Duluth in ga v dveh tednih mašnika posveti. V. č. g. vladika si je premislil to reč pozneje in pustil g. K—la, da bode z drugimi součenci skupaj posvečen. — Počitnice so se pričele 24. jun. in bodo terpele do 4. sept. t. l.

Jaz sem šel 3. julija s preč. gosp. Trobecem v Vabašo, kjer je g. Trobec deloval čez 20 lét. Videl sem med potjo tudi tisto jezero, namreč, „Pepin lake“, kjer se je 13. t. m. potopilo okoli 200 ljudi. To jezero je 36 milj dolgo in 3 milje široko. Parnik, na katerem se je tolika množica ljudi peljala, je dohitel vihar, „cyclon“, in ga ugonobil. Ob desnem bregu jezera gre železnica. Nadzornik vlaka je zapazil nevihto, in je dal hitro voziti, tako, da je vihar prehitel. Komaj

je preteklo jedno minuto, ko je vlak odšel, že je razgrajala nevihta na istem mestu.

Letos je res viharno leto tukaj v Ameriki. Če ljudi ne pokončá vihar, se pa sami. Strašna zdivjanost! Sliši se skoraj vsaki dan, da je kedo vtonil. Ravno pred jednim tednom, ko sem bil v St. Klavdiju, je šel neki mizar z dvema drugima na jezero „Mud-lake“ (umazano jezero) ribe lovit. Eden izmed teh je bil precej debeluhast, tako, da, ko se nasloní malo bolj na jedno stran, se čoln prekucne in vsi grejo v vodo, — k sreči pa voda tam ni bila ravno globoka, tako, da so lahko stali — hoteli so tam ostati in klicati pomoči — toda tisti mizar je hotel iti sam po drugi čoln — ona dva sta mu sicer branila, pa nič ni maral. Šel je in zašel v blatno, mehko zemljo, tako, da se je pogreznil. Dobili so ga še le drugi dan, toda samo mertvo truplo. — Pretekli ponedeljek smo tudi mi imeli igro „pik-nik“ na jekem 5 milj oddaljenem jezeru. Šli, ali bolje, peljali smo se tje takoj po osmi maši. Bilo je 22 šolskih otrok in 4 odraščeni, namreč č. g. A. Cestelli, naš prof. č. g. J. Pavlin, jaz in mežnar cerkve sv. Lovrenca v Faribault-u. Dan je bil drugače prav lep, samo da je veter preveč pihal in nas oviral pri vesljanji... Več vdrugeč... Preserčen pozdrav!

M. B.

Na čast sv. Janezu Berhmansu.

(Oblaja se 13. avg.)

1.

Ljubi verni vsi kristjani,
Ki ste danes tukaj zbrani,
Serca kviško povzdignite,
Berhmans-Janeza častite,
Čegar god obhajamo,
In na čast mu pojemo.

2.

O kako Bogá je ljubil!
Spred oči nikdar ga zgubil.
Že ko bil je dete malo,
Le v samoto ga je gnalo,
Tam je z Bogom v družbi bil,
Tam Marijo je častil.

3.

Ni krivica ga vžalila,
Drušnja slaba ne zvalila;
K Bogu so kipele želje,
Cerkve bile mu veselje,
Čista duša in teló
Mu bogastvo je biló.

4.

Pred očmi mu vedno stalo
Je prelepo ogledalo,
V to se zvésto je oziral,
V to sercé in misli vpiral:
Ogledalo angeljčik
Sv. Alojz je bil svetnik.

5.

Njega véрно je posnémal,
In k svetosti se je vnémal.
V Jezusov še réd stopiti
In devištvo ohraniti,

Sklene Berhmans, spolni to:
Zgodaj svetu dá slovó.

6.

V redu čednost je prečudna,
Vsa obnaša prav spodbudna;
Z vóljo naj prostejša dela
Verši dušica vesela;
Če kedó zjezi se nanj,
On pohlevno moli zanj.

7.

Bilo blago le terpljenje
Vse njegovo je življenje,
Želje za Bogá vse vnéte,
Misli za reči le svéte;
Greha pa nikdar pošast
Ni dobila ga v oblast.

8.

Nesel kerstno je lepoto,
Ko naj boljši saboj doto;
To cvetlico, tako drago,
Za dušico svojo blago
On položil kakor dar
Jezusu je na oltar.

9.

Berhmans Janez, o cvetlica!
Ne zaverzi našga klica:
Se z nebés na nas oziraj,
In slabotne nas podpiraj,
Da svetó živimo zdaj,
Pridemo vsi v sveti raj!

S—r.

Razgled po svetu.

Iz Berlina. Kako dandanašnja nevéra ljudi poživinja, nam jasno priča grozovitost hlapca Kunisch-a, ki je 24. dec. 1889 usmertil pri Tempelhofu kočiježa Lust-a, ter ga oropal. Smertno obsodbo naznanili so mu 13. julija opoldne. V prisotnosti jetniškega pastorja *) Frohna se mu je povedalo, da bode v ponedeljek zjutraj usmerten. Kunisch je to novico mirno prejel, zahteval pol litra vina, neko jéd in nekaj smodk, in se mu je tudi vstreglo.

Ob dveh popoldne bi ga imeli prepeljati v Plötzensee. Dasiravno je mirno poslušal smertno obsodbo; vendar je bil vidno vznemirjen, ko so ga pripeljali na dvorišče in je ondi zagledal zeléni voz z dvema stražnikoma. Zdelo se je, da hoče zbežati. Toda hitro so ga prijeli za rame, posadili na voz in pripeljali v Plötzevsee. Kmalu nato je prišél k njemu pastor in malo zatem tudi rabelj Reindel iz Magdeburga, ki pa si je obsojenca le poveršno ogledal in potem zopet odšel. Zdaj pa je bila druga. Kunisch je bil celo popoldne silo nemiren in ni v začetku hotel od nikake postrežbe slišati; še-le pozno zvečer je prosil kruha s sirovim maslom. K počitku se ni ulegel, temuč celo noč je hodil po sobi sem ter tje. Še-le o polni sedmih zjutraj prosil je strežnike za kavo in kruh s sirovim maslom. Na morišče pustili so le malo ljudi.

*) Ker na Pruskem tudi katoliške duhovne imenujejo „pastorje“, torej ni jasno, če je bil hudodelnik protestant ali katoličan?

Točno ob 7ih peljali so ga na dvorišče pred mizo državnega pravdnika. Med tem je zvonilo, kakor navadno, kadar koga pripeljejo na morišče. Kunischev obraz je bil blede kakor vosek, lasje zmeršeni in nepočesani. Teršati hudodelnik, malo bolj nizke postave, tresel se je tako, da sta ga morala stražnika z vso močjo po konci deržati. Pri miru stoječ prebral je državni pravdnik Haaker smertno obsodbo in ga izročil rabeljnu.

Kunisch-a, ki se je med branjem derhteč oziral zdaj na morilni ploh, zdaj na Reindeln, zgrabila sta hipoma dva rabeljnova pomočnika, odpela mu verhno obleko, položila ga na klop z blazinami in glavo nagnila na kol, ne da bi ga prej kaj privezala. V istem trenutku ukazal je Reindl, ki si je prej s kredo naredil znamenje na tnalu: „Roke proč!“ Sekira se je zablistala, votlodoneč udarec pokne — in glava je odletela v pesek. Iz trupla pa so se ulili kviško veliki curki kervi... Posvetni pravici je bilo zadosteno. Vse rečeno, odkar je morilec stopil na dvorišče, terpelo je komaj dve minuti. Truplo so pokopali na grobišču jetnišnice. Duhovnika pri usmertitvi ni bilo zraven.

Žalostno tako življenje in — potem?! Tresenje in derhtanje tega hudobneža pač kaže, da nevénik tudi veruje; samo volje manjka, da bi se spreobernal, kajti greh človeka poživini in ga dá satanu v oblast.

Japonsko. Katoliški škofje na Japonskem imeli so mesca marcija t. l. v Nagasaki sinodo (okrajni cerkveni shod) in nato so poslali propagandi v Rim sledeče pismo, ki tako-le opisuje vernost japonskih katoličanov:

„Ako bi bili vi priče velikanskih romanj, ki so se godile ta mesec k cerkvi 26 japonskih mučenikov v Nagasaki, kakor smo bili mi; bili bi tudi Vi globoko ginjeni pri pogledu tolike množice romarjev, ki so prišli iz glasovite Uragamske doline in iz naj bolj oddaljenih otokov. V procesiji, z banderi, pojoč in moleč rožni venec, napolnili so prostor pred cerkvijo, ki je bila pretesna, in drug za drugim so pristopili k mizi Gospodovi. Med sinodalnimi obredi in med pridigami zdelo se je, da so popolnoma pozabili na čas. Poklekali so na grob milostn. g. Petitjeana, na ono mesto, kjer je prvi prejel mučeniško krono. Te dni prosili so vsi skupno, škofje, duhovni, verniki Boga, njegovo sv. Mater in mučenike, naj blagoslovijo naše dobrotnike. Žal, da je begala našo družbo nepričakovana smert msgr. Blanc-a, ki je umerl dan pred odpotovanjem k sinodi na Koreji. Poskušnje so vsakdanji kruh misijonarju, in zato jih moramo na vse mogoče načine okušati. Molite za razširjanje katoliške vere v teh oddaljenih misijonih!“ Nato sledé podpisi treh apostoljskih vikarjev iz sévernega srednjega in južnega Japonskega in od zastopnika Korejskega misijona.

Pismo ugandskega kralja Mwange kardinalu Lavigerie-u. Zanimivo je naslednje pismo, katero je poslal ugandski kralj Mwanga kardinalu Lavigerie-u po prvi zmagi nad Arabci:

Mengo (Uganda), 4. novembra 1889,

Eminenca in veliki oče!

Jaz, Mwanga, ugandski kralj, pošiljam k tebi. Pišem ti, da sem se vernil v svoje kraljestvo. Zvedel si, da sem se rešil v Bukumbi, ko so me Arabci

pregnali. Milostni gospod Livinhac in njegovi misionarji so me ljubeznjivo sprejeli. Čez štiri mesce so me kristjani nazaj poklicali. Pet mescev smo se bojevali. Bog nas je blagoslovil in zmagali smo Arabce. Sedaj te prosim, pošlji nam duhovnov, da učé vero Jezusa Kristusa po vsi Ugandi. Prosim te tudi, pošlji sinov, ki so se učili zdravil (ki umejo zdravilstvo), kot na primer one, ki so šli v Udšiši. (Pri tem je mislil zamorce, katere je dal kardinal učít medicine.) Če pridejo k nam, podaril jim bom lepo stanovanje.

Stišal sem, da te je izposlal naš oče, papež, veliki glavar sv. vere, da se pogodiš z evropskimi mogočniki, da zgine terštvo z sužniki v afrikanski deželi. Tudi jaz lahko belokožcem pri tem delu nekoliko pomagam in zabranim terštvo z ljudmi v vseh deželah, ki mejijo na Nyanzo, ako mi hočejo dati vojakov in streljiva. Prosi zame, da dobim moč, dobro delati; kar se mene tiče prosim Boga, da ti dodeli svoj blagoslov in ti pomaga pri vsih delih, katerih se poprimeš v njegovó čast.

Jaz, tvoj sin, podpisal:

Mwanga, kralj Ugandski.

To pismo kaže, kako dobro voljo ima ta zamorski knez. Ni verjetno, da bi se še kedaj Arabci polastili Ugande, ker ta je zdaj pod angleškim varstvom in ti jo bodo že vedeli braniti.

Katoliška cerkev na Kavkazu. Poljski list „Kraj“ poroča sledeče o stanju katoliške cerkve na Kavkazu: Ko so pričetkom našega veka osvojili Rusi Kavkazijo, nahajale so se tamkaj štiri katoliške župnije, katere so oskerbovali italijanski kapucini. Toda kmalu jih je ruska vlada nadomestila z ruskimi podložniki, svetnimi duhovni. Po naredbi vlade, na ljubo katoličanom, ki so služili v ruski vojni, nastale so še stiri druge fare. Pred kacimi tridesetimi leti prišel je na Kavkaz baron Nikolaj. Dasiravno protestant, zanimal se je vendar za nauke katoliške Cerkve, kakor kažejo knjige iz njegove biblijoteke, ki se sedaj hranijo v župniji v Tiflisu. Nasledek njegovih študij je bil, da je postal katoličan. Na njegovo prizadevanje zidale so se nove katoliške cerkve v Lagadek-u, Manglis-u in Khankendakh-u, kjer so se nahajale vojašnice v Kavkazu nastanjenega grenadirskega polka. Na stare dni sklenil je baron Nikolaj stopiti v kak red. Nekateri njegovih prijateljev so mu sicer svetovali, naj postane raji navaden duhoven na Ruskem, ker bode kot reprezentant hierarhije v Petrogradu katoliški stvari več koristil. Toda ostal je pri svojem sklepu in z dovoljenjem cara Aleksandra II šel je v Grenoble na Francosko in postal kartuzijanec. — Ker kot bivši adjutant ruskega cara vživa dosmertno pokojnino, pošilja še dandanes velike svote za vzdržavanje od njega vstanovljenih cerkvá v Kavkaziji. Dandanes je v deželi trinajst fará. Duhovni so pa po narodnosti Georgijci, Poljaki, ali pa Nemci.

Opomba. Kavkaz je gorska dolina med kaspiskim in črnim morjem; Kavkazija pa je azijansko-ruska dežela ob obeh stranéh Kavkaškega gorovja in ima kacih 5 milijonov prebivavcev, ter séga na severu do pustót ob Mariču in Kumi, na jugu pa od Asture ob kaspiskem morju poleg Ararasa do izvirov reke Kure. Vse to ozemlje je od l. 1867 razdeljeno v 12 okrajín. Od l. 1872 seže tudi železnica do kaspiskega morja.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec avgust (vel. serpan).

a) Glavni namen:

Danija, Švedija, Norvegija.

b) Posebni nameni:

16. S. Hijacint. Koroško in avstrij. Šlezija in njene volitve. Pridigarji in dušni pastirji. Več zadév dušnem pastirstvu posebej.

17. S. Joahim. Zatrenej prostozidarstva. Različne družinske zadeve. Sicer zvest, a s hudo napako obdan posed.

18. S. Klara iz Montef. Pobožnost k britkemu terpljenju našega Gospoda. Mladeniske zveze in deviška društva. Spreobernjenka.

19. S. Sebald. Češčenje svetnikov. Več nekatoličanov. Pijanci in drugi sužnji strasti. Rokodelska društva.

20. S. Bernard. Serca Jezusovega pobožnost. Cistercijenški red. Razne zadeve zarad poklica. Vstanova Serca Jezusovega bratovščine.

21. S. Ivana Frančiška Šantalska. Red obiskovanja. Pospeševalci molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega pobožnosti.

22. S. Gunifort. „Duhovni in obhajanci.“ Več dijakov. Priporočene časne zadeve. Edini sin neke vdove.

23. S. Filip Benicij. Servitovski red. Priprostost in terdnost v spoznanji vere in v spolnovanji dolžnosti. Na duhu bolan in na telesu terpeč človek.

(Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Otroci priporočajo očeta v bolezni, Mariji Devici in sv. Jožefu, da bi se jim zboljšalo, pa tudi, da bi kupčije boljše bile. Uslišanje se bo z zahvalo naznanilo. — Neka dobrotna zadeva, da bi po želji dobrotnikovi svoj pravi namen dosegla na priprošnje Naše lj. Gospé, sv. Jožefa in sv. Antona Pad. — Bolehen gosp. bogoslovec za popolno zdravje, če je Božja volja. — Deklica, ki jo zelo muči božjastna bolezen (je bila že enkrat priporočena, ter ji je že nekaj bolje), da bi ji Bog na priprošnjo Marije rožnovenske, sv. Jožefa in sv. Antona podelil popolnoma zdravje, če je Njegova sv. volja. Ako bomo uslišani hočemo zahvalo naznaniti. — Na roki hudo bolan za pomoč. — Nasprotniki sv. Cerkve za spreob.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Deželni šolski nadzornik Smolej gre v pokoj in je prejel od Nj. veličanstva o tej priliki red železne krone 3. verste. Deželni šolski nadzornik za Kranjsko je postal ravnatelj višje gimnaz. ljubljanske gosp. Šuman.

Gornji grad na Štajerskem si je prečast. gosp. dekana L. Potočnika izvolil za častnega teržana.

V Skofji Loki je 10. t. m. ob 11ih ponoči umeril mnogočislani župnik v pokoju preč. g. Jan. Zeller, ki je štirinajst dni poprej v Černgrobu slovesno obhajal zlato mašo. Pokopan je bil 13. t. m. prav lepo in slovesno v Stari Loki. Sprevod je vodil preč. g. dekan.

Župnijsko preskušnjo je 5. in 6. t. m. delal č. g. Fr. Pleško, beneficijant v Podragi.

V Solnogradu je bil 10. t. m. slovesno vmeščen knez in nadškof dr. Haller. Navzoči so bili mil. gg. škofje: Zwerger, Napotnik, Kuhn, Valussi in Aichner.

Kolera se je prikazala na Ruskem, ob Kaspiškem morji; posamezno tudi v Parizu, v Parmi; na Španjskem se razširja.

Tirolsko. V Švac-u se je od 23. do 28. julija obhajal okrajni frančiškanski kapitel za okrajina sv. Leopolda na Tirolskem, Solnograškem, gornje-avstrijskem, Štirskem in Koroškem. Generalvizitator je bil prečast. P. Placid Fabijani, provincijal Kranjske redovne provincije. Nastavljanj in sprememb je skoro brez števila; ker so našim čast. čitateljem po naj večem neznani, naj posnamemo iz Solnograšk. lista le kaj malega. Iz Bocna gre P. Patric Anzoletti za pridigarja v Gradec. Iz Reitte (Rovt?) pride P. Mavricij Wolf v Beljak, tako tudi Fr. Prosper. V Suben pride P. Jan. Jož. Berger za superj.; P. Filip Gföller iz Puppunga v Lankovic.

Iz Aleksandrije naznanjajo 5. t. m., da v Džeddi (Džedlah) zavetniku mekanskem ob arabskem zalivu z 20.000 prebivalci, je 45 mohamedanskih božjepotnikov zbolelo za kolero. Po vsih zavetnikih ob rudečem morji je postavljena 15dnevna karantena za vse, kar pride iz Arabije.

Je li to slučaj? V Carcasone-u na Francoskem šel je pred kacimi štirimi meseci duhoven bolnika obhajati. Nek meščan, memo katerega je šel duhoven, je mirno naprej kadil s pipe in še klobuka ni vzel z glave. „Čemu to?“ mislil je. „Jaz si bodem take prepovedal.“ In nato je še izustil nekaj bogokletstev in psovk na take, ki pokličejo duhovna na zadnjo uro. — Čez pol ure zadel ga je mertvoud. (Kath. Kirchztg.)

K slovanski liturgiji. Kakor je znano, je apostolski Sedež dovolil slovansko liturgijo za katoliško nadškofijo Antivari, ki je v Černogorski kneževini. Spisal se je tudi Misal v cirilici; ker se pa tudi razkolniki poslužujejo cirilice, obernil se je antivarski nadškof, boječ se zmešnjav, do papeža, in sv. Sedež je dovolil, da se bodo katoliške cerkvene knjige tiskale v glagolitic.

Razstava cerkvenih paramentov je bila zopet letos v resnici častitljiva; obé izdatni sôbi uršulinskega parlatorija ste bili napolnjeni z velikim številom pluvijalov, raznih barv, mašnih plajšev, alb, antependij, burz, blazinic, pertičev itd. itd.

Prečast. g. sarajevski kanonik dr. Ant. Jeglič je od 12. t. m. v Ljubljani in se v kratkem verne čez Kotor in Hercegovino v Bosno. Izročili smo mu 130 gld. zbirk za vstanovo nove fare blizo Sarajeva, za kar išče pomočkov. Res lepo misijonsko delo!

Iz rimskega Martirologija.

(7. malega travna.)

V Afriki ss. mučenci: škof Epifanij, Donat, Rufin, in 13 družih.

V Sinopu na Pontiškem dve sto svetih marternikov.

V Ciliciji sv. mučenec Kaliopij, ki je pod poglavarjem Maksimilijanom razne muke preterpel, poslednjič so ga trinogi z doli obešeno glavo križali, ter je tako dosegel zalo krono mučeništva.

V Nikomediji sv. Cerijak in 10 družih mučencev.

V Aleksandriji sv. Pelevzij, mašnik in marternik.

V Rimu sv. Hegesip. Letá je bil še blizo apostolskih časov prišel k papežu Anicetu (167—175), je ondi ostal do papeža Eleverija (179—194) in je v lahki besedi popisoval zgodovinske djanja cerkvenih móž od terpljenja Jezusovega dalje do svojega časa; in kakor je njih življenje posnema, tako je taisto tudi popisoval.

V Veroni sv. Saturnin, škof in spoznovavec.

V Siriji sv. Afraát puščavnik, ki je ob času cesarja Valenta katoliško vero branil z močjo čudežev proti krivovecem Arijanom.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Srednje vasi v Bohinji 55 gld. — Mina Porenta 40 kr. — Gosposdičina Marija Elsner 1 gld. — Gosposdičina Terezina Elsner 1 gld. — Gosposdičina Marija Bosizio 1 gld. — Po č. gg. Uršulinaricah v Ljubljani 27 gld. 12 kr. — Marija Venedig 20 kr. — Marija Kišman 20 kr.

Za dijaško mizo: Č. g. župnik M. Sajè 1 gld. — S pristavkom: „Jern. Z. . . . u prizná eksekut. kom. v Gorjah 3 gld. odsotne globe na korist dijaške kuhinje 3 gl.“ (Op.: Minist. odobruje takove globe in želi, naj bi se globilo pogosto.) — Čast. g. župnik Ant. Klemen 5 gld. — Čast. g. duh. pastir Lor. Rozman 5 gld. — Č. g. kapl. Tom. Potočnik 5 gld.

Za pogorelee pri Černomlji: S Kresnic č. g. župnik K. Ceme 3 gld. 10 kr. — Čast. g. župnik M. Sajè 2 gld.

Za misijon č. oo. Trapistov v Marianhillu. V. H. 2 gld.

Za misijonsko hišo v Kočevji: Po č. g. kapl. Fr. Onušiču 4 gld.

Za odpravo sužnjosti: G. poštni ofic. Fr. Omejje 1 gld.

Za vstanovitev stalne večji rezidence č. oo. Jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „provizorija“: Preč. g. župnik A. Č. 2000 gld.